

V I Lenin

**Inlägg på allryska centrala exekutivkommitténs
sammanträde den 24 februari 1918**

Allryska centrala exekutivkommitténs sammanträde, som ägnades frågan om att sluta fred med Tyskland, öppnades den 24 februari 1918 kl. 3 på morgonen under ordförandeskap av J. M. Sverdlov. Under diskussionerna efter Lenins tal uppträdde representanterna för mensjevikerna, höger- och vänstersocialistrevolutionärerna och anarkisterna mot ett undertecknande av fredsfördraget. Med 116 röster mot 85 och 26 som avstod från att rösta godkände sammanträdet den av bolsjevikerna föreslagna resolutionen om att anta de tyska fredsvillkoren. Majoriteten av ”vänsterkommunisterna” deltog inte i omröstningen utan lämnade under denna tid sammanträdessalen.

Kamrater, de villkor som den tyska imperialismens representanter föreslagit oss är oerhört tunga, omätligt nedtryckande, roffarvillkor. De tyska imperialisterna utnyttjar Rysslands svaghet och sätter knäet på vårt bröst. Och i detta läge nödgas jag, för att för er inte dölja den bittra sanningen vilken är min djupa övertygelse, säga er att vi inte har någon annan utväg än att underteckna dessa villkor. Och att varje annat förslag ådrar oss, antingen man vill det eller inte, ännu värre olyckor och leder till sovjetrepublikens ännu mer fullständiga underkastelse (om man här överhuvudtaget kan tala om komparationsgrader), till dess förslavande av den tyska imperialismen. Eller också är detta ett bedrövligt försök att med ord komma ifrån den fruktansvärda och förfärligt tunga men otvivelaktiga verkligheten. Kamrater, ni vet utmärkt väl alla, och många av er också genom personlig erfarenhet, att det imperialistiska krigets tyngd har drabbat Ryssland fruktansvärdare och tyngre än andra länder av orsaker som är förståeliga och oomtvistliga för alla; ni vet därför att vår arme blivit så sönderriven och uttröttad av kriget som ingen annan; att allt det förtal som kastats mot oss av de borgerliga tidningarna och partierna, vilka är deras medhjälpar eller mot sovjetmakten fientliga — om att bolsjevikerna skulle ha upplöst trupperna —, är nonsens. Jag påminner er ännu en gång om den proklamation som Krylenko, när han ännu var fänrik på Kerenskijs tid, skickade till trupperna vid avresan till Petrograd. Proklamationen publicerades i Pravda och i den säger han följande: inga som helst uppror, vi manar er inte till det, vi manar er till organiserade politiska aktioner, till att sträva efter att hålla er så organiserade som möjligt. Just sådan var propagandan av en av bolsjevikernas representanter, vilken ivrade mest för och stod armen närmast. Allt som var möjligt att göra för att vidmakthålla denna oerhört och omätligt uttröttade arme, allt som var möjligt att göra för att förstärka den gjordes. Och om vi nu ser — t. ex. vid min fullständiga återhållsamhet under den senaste månaden att utlägga min åsikt, vilken kunde synas pessimistisk — om vi nu ser, att beträffande armen har vi under den senaste månaden sagt allt som varit möjligt att säga och gjort allt som varit möjligt att göra för att underlätta läget, så har verkligheten visat oss, att vår arme efter tre års krig under inga omständigheter kan och vill kämpa. Se där huvudorsaken — enkel, uppenbar, i högsta grad bitter och tung men fullständigt klar — till att vi som lever jämsides med ett imperialistiskt rovdjur är tvingade att underteckna fredsvillkoren när det sätter knäet på vårt bröst. Se där varför jag talar i fullt medvetande om vilket ansvar jag tar på mig och jag upprepar att inte en enda representant för sovjetmakten har rätt att undandra sig detta ansvar. Naturligtvis var det angenämt och lätt att tala till arbetarna, bönderna och soldaterna, det var angenämt och lätt att iaktta hur revolutionen gick framåt efter Oktoberomvälvningen, men när man nödgas erkänna den bittra, tunga och otvivelaktiga sanningen det revolutionära krigets omöjlighet — är det nu

otillåtligt att undandra sig detta ansvar och man måste ta det på sig direkt. Jag anser det vara min plikt, jag anser det vara nödvändigt att uppfylla min plikt och rent ut säga som det är, och därför är jag övertygad om att Rysslands arbetande klass, som vet vad krig är för någonting, vad det kostade de arbetande, till vilken grad av utmattning

och uttrötning det förde dem, att de — på detta tvivlar jag inte en sekund — tillsammans med oss inser dessa fredsvillkors hela oerhörda tyngd, grovhet och skamlöshet och icke desto mindre rättfärdigar vårt handlingssätt. De säger: ni var tvungna och ni grep er an med att föreslå omedelbara och rättvisa fredsvillkor, ni var tvungna att utnyttja allt som var möjligt för att uppskjuta undertecknandet av fredsfördraget för att se om inte andra länder förenade sig med oss, om inte det europeiska proletarietet kom till vår hjälp, utan vilken vi inte kan uppnå en varaktig socialistisk seger. Vi gjorde allt som var möjligt för att dra ut på förhandlingarna, vi gjorde till och med mer än som var möjligt, vi gjorde så att vi efter brestförhandlingarna förklarade krigstillståndet upphört, övertygade som många av oss var att Tysklands tillstånd inte tillät det ett ursinnigt och vilt anfall mot Ryssland. Denna gång nödgades vi genomleva ett svårt nederlag, och nederlaget måste man förmå att se rakt i ansiktet. Ja, revolutionen har hittills gått utmed den uppåtgående linjen från seger till seger; nu har den lidit ett svårt nederlag. Den tyska arbetarrörelsen, som började så fort, har visat sig vara avbruten för en tid. Vi vet att dess huvudorsaker inte är avlägsnade och att de växer och oundvikligen kommer att breddas därför att det plågsamma kriget drar ut på tiden, därför att imperialismens bestialitet blottas allt djupare och fräckare, vilket öppnar ögonen på de massor som tycks vara allra mest främmande för politiken eller ur stånd att förstå den socialistiska politiken. Just därför uppstod det förtvivalade och tragiska läge som tvingar oss att nu anta freden och föranleder de arbetande massorna att säga: ja, de handlade riktigt, de gjorde allt vad de kunde för att föreslå en rättvis fred, de var tvungna att underkasta sig den mest förtryckande och olyckliga fred därför att landet inte har någon annan utväg. De tyska imperialisternas läge är sådant att de nödgas strida på liv och död mot sovjetrepubliken; om de inte följer sina planer att gå mot Petrograd och Moskva så är det blott därför att de är bundna av det blodiga och roffaraktiga kriget med England, att det finns en inre kris. När man påpekar för mig att de tyska imperialisterna i morgon och övermorgon kan presentera ännu sämre villkor, så säger jag att man måste vara beredd på detta; naturligtvis måste sovjetrepubliken som lever jämsides med grymma rövare vänta anfall. Om vi nu inte kan svara med krig så är det därför att inga krafter finns, därför att kämpa kan man bara med folket. Om revolutionens framgångar föranleder många av kamraterna att säga motsatsen så är detta inte en massomfattande företeelse, det är inte ett uttryck för viljan och meningen hos de verkliga massorna; om ni går till den verkligt arbetande klassen, till arbetarna och bönderna, så får ni bara ett svar, att vi under inga omständigheter kan föra krig, det finns inga fysiska krafter, vi har storknat i blod som en av soldaterna sade. Dessa massor förstår och rättfärdigar oss när vi skriver under denna påtvingade och oerhörd tunga fred. Kanske vilan för massornas uppsving inte tar så litet tid, men de som genomlevde många år av revolutionära strider under epoken för revolutionens uppsving och epoken när revolutionen sjönk ned i avgrunden, när de revolutionära appellerna till massorna inte fick något gensvar hos dem, vet att revolutionen likväl alltid reste sig igen. Därför säger vi: ja, just nu är massorna inte i stånd till att föra krig, just nu är varje representant för sovjetmakten förpliktad att säga folket hela den bittra sanningen rakt på sak; den oerhörda tyngdens, det treåriga krigets och det tsaristiska förtvivalade förfallets tid kommer att förflyta och folket skall finna kraft och möjlighet att göra motstånd. Framför oss står nu en förtryckare; mot förtryck är det naturligtvis bäst av allt att svara med ett revolutionärt krig, med uppror, men tyvärr har historien visat att man inte alltid kan svara med uppror mot förtryck men ett avståndstagande från uppror betyder ännu inte ett avståndstagande från revolution. Utlämna er inte åt provokationen vilken utgår från borgerliga tidningar och motståndare till sovjetmakten; ja, de har inget annat ord än ”en oanständig fred” och skriken ”skam!” med anledning av denna fred, men i själva verket möter denna bourgeoisie de tyska

erövrarna med entusiasm. De säger: ”se där tyskarna som slutligen kommer och ger oss ordning”, det är vad de önskar och hetsar med skriken om ”en oanständig, en skamlig fred”. De vill att sovjetmakten skall gå till strid, till en oerhörd strid, i vetskap om att vi inte har några krafter, och de driver oss mot fullständigt slaveri under de tyska imperialisterna för att ordna en köpslagan med de tyska poliserna, men de uttrycker bara sina klassintressen därför att de vet att sovjetmakten blir starkare. Dessa röster och dessa skrik mot freden är för mig det bästa vittnesbördet om att de som tagit avstånd från denna fred inte bara tröstat sig med oefterrättliga illusioner utan också utlämnat sig åt provokationen. Nej, man måste se den fördärvbringande sanningen rakt i ansiktet: framför oss har vi en förtryckare som satt knäet på bröstet och vi kommer att kämpa med alla den revolutionära kampens medel. Men nu befinner vi oss i ett förtvivlat svårt läge, vår bundsförvant kan inte skynda till hjälp, det internationella proletariatet kan inte komma nu, men det kommer. Denna revolutionära rörelse, som nu inte har möjlighet att bjuda fienden militärt motstånd, reser sig och bjuder honom detta motstånd senare. (*Applåder*)

En kort redogörelse publicerad i kvällsupplagan av *Pravda* nr 85, den 25 (12) februari 1918.

Publicerat ffg. i sin helhet 1926 i N. Lenin (V. Uljanov), *Skrifter*, b. XX, del II

V. I. Lenin, *Samlade verk*, 5:e ry. uppl., b. 35, sid. 376-380

Om Brest-Litovsk-förhandlingarna, se även:

Alexander Rabinowitch: [Krig eller Fred?](#) – Brest-Litovsk-förhandlingarna